

№ 106,

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Mamerta B.
Wt. św. Pankracego M.
Sr. św. Serwacego B.
Czw. św. Bonifacego M.
Piąt. św. Zofii Wd.
Sob. św. Jana Nepom.
Niedz. św. Paschalisa W.

Wschód słońca godz. 4 m. 14
Zachód słońca godz. 7 m. 39
Długość dnia godz. 15 m. 28
Przybyło dnia godz. 7 m. 58

Gena prenumeraty:

w ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 78

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja.

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, 11 dnia maja 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

CENY OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dzień świąteczny, drukujemy w przeddzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

WŁ. JANISZEWSKA
Przejazd № 16 (naprzeciw placu „Cyklistów”).
Polecam dla Szan. Pań i Panów
Galanteryę Damską i Męską.
NA SEZON.
Sklep zaopatrzone w różne rzeczy galanteryjne.
CENY PRZYSTĘPNE

Koszule męskie i krawaty
W DOBRYM GATUNKU.

GUSTOWNE BLUZKI
Z KRASNEJ PRACOWNI.

7-klasowy Zakład naukowy żeński dawniej **Janiny Tymienieckiej** obecnie pod kierunkiem
JANINY PRYSSEWICZÓWNY 1656
dnia 1 lipca zostanie przeniesiony na ul. PIOTRKOWSKĄ № 120.
Zapisy nowowstępujących przyjmuje kancelarya szkoły, **Widzewska 42**, od godz. 12 do 2 pp.
Andrzeja 7 m 6, od godz. 7 do 8 w.

EAU DE COLOGNE
AUX FLEURS
ED. PINAUD PARIS

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych
D-rów Falka, Golca i Jelnickiego
ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólna sala) przy obojętnej. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11—12, w południe i 7—8, wieczorem, w nie dzielę i święta od 8—10 rano i od 12—1, po południu Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 431

Dowód przyjaźni.

— Jakto, to ty, Adamie, żyjesz? — mówił zdumiony p. Teofil, spotkawszy przypadkiem na ulicy dawnego przyjaciela. — Mówiono mi, żeś umarł.

— Ładny z ciebie przyjaciel — rzekł p. Adam. Wiedziałeś, że umarł, a nie przyjechałeś na mój pogrzeb.

— No, nie gniewaj się, kochany. Jak naprawdę umrzesz, to nie tylko, że przyjadę na twój pogrzeb, ale żeby ci dać dowód przyjaźni, urządzę po tobie stypę z koniakiem Szustowa. 1605

Błędy polityki amerykańskiej.

W dziale ekonomicznym „Neue Freie Presse”, zamieszczono artykuł znanego ekonomisty Ladona, który trafnie ocenia położenie, wytworzone zatargiem pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Meksykiem.

Kiedy w Meksyku sprawował rząd „żelazny prezydent”, Porfirio Diaz, amerykańscy magnaci trustowi skazani byli w Meksyku na rolę lisa wobec kwaśnych winogron.

Diaz dawał wszelkie koncesje anglikom, francuzom i Niemcom, usuwając na bok kapitalistów ze Stanów Zjednoczonych.

Następny prezydent republiki meksykańskiej, Madero, był manekinem w rękach amerykańców, ale rządził niedługo, padł bowiem ofiarą zamachu.

Rządy objął Victoriano Huerta, uważany przez amerykańców za uzurpatora, którego atoli uznała Anglia, a potem inne mocarstwa.

Nienawiść do amerykańskich „gringos” wzmożła się w Meksyku i zaczęła wywoływać chęć zemsty.

Nie należy — pisze Ladon — lekceważyć tego momentu psychologicznego. Dowodzi on, że pacyfikacja Meksyku przez Unię jest niemożliwą.

Stany Zjednoczone mogą wykonać blokadę wybrzeży meksykańskich, ale nie potrafią wnieść wojny w głąb kraju.

Oczywiście, każdy wróg Huerty może liczyć na poparcie ze strony Unii, która atoli samymi pieniędzmi wojny prowadzić nie może.

Od losów państwa meksykańskiego — pisze Ladon — zależy panowanie nad kopalniami i polami naftowymi.

Kto w przyszłości będzie rej wodzić: Pearson, Rockefeller czy Pierce?

Lord Cowdray of Midhurst, szef londyńskiej firmy S. Pearson and Son, jest współzawodnikiem niebezpiecznym dla Johnny Rockefellera.

Panuje on nad kolejami, kopalniami, towarzystwami żeglugi, centralami światła i siły nie tylko w Ameryce środkowej, ale i poza jej granicami.

Jeżeli chodzi o liczby, to Rockefeller jest silniejszy, ale nazwisko lorda Cowdray'a ma lepsze brzmienie.

Nie można uwierzyć, ażeby królowie kapitału poddali się losowi, który dla nich gotuje opaczną politykę amerykańską.

Rząd angielski nie chce się mieszać do sprawy pomiędzy Wilsonem a Huertą, ale ruszyć się kiedyś może pieniądź angielski.

Należy pamiętać, że gospodarstwo w Stanach Zjednoczonych czeka od r. 1907 na wyjście z chaotycznych stosunków.

W ciągu 7 chudych lat w Stanach Zjednoczonych nie poprawiła się konjunktura handlowa i przemysłowa. Jakby na dobitkę grozi wojna z Meksykiem.

Mniejsza o Meksyk, ale nasuwa się pytanie: „Jak Unia przetrwa wojnę?” Cały szereg reform ekonomicznych i finansowych jest zagrożony przez tę wojnę, która wcale nie jest popularną. Amerykanie szykują się do wystawy światowej w San Francisco, do rozmaitych uroczystości z powodu otwarcia kanału Panama — a oto podnosi się widmo wojny.

Stany Zjednoczone mają otoczyć blaskiem ideę panamerykanizmu, łacińskie republiki w Ameryce miały oddać hołd sztandarowi gwiazdzistemu. Bańka mydlana! Teraz Ameryka środkowa i południowa czuje większą jeszcze odrębność do Stanów Zjednoczonych. Odręta ta obudziła się ze stanu uśpienia. Gdyby w Waszyngtonie robiono dobrą politykę, toby postarano się przede wszystkim o to, ażeby Meksyk w r. 1915 wziął udział w wystawie w San Francisco.

Blokada wybrzeży meksykańskich przynosi większą szkodę państwom importującym, niż Meksykowi. Ludność Meksyku ma w kraju wszystko, czego potrzebuje do życia. Handel, przemysł i finanse państwa są już tak zrujnowane, że blokada nie może im zaszkodzić.

To, co Meksyk daje światowemu targowi — złoto, srebro, miedź, nafta — będzie mieć drogę zamkniętą, a wobec tego wyłania się pytanie, jaki

Wykonaniem tej uchwały zajęto się Tow. im. Kopernika, które zgromadziło przeszło 30 prac. przyrodniczych i wydało je w specjalnym poświęconym jubilatowi zeszycie „Kosmosu“, obejmującym przeszło 50 arkuszy druku.

ZE LWOVA. Milionowa fundacja im. Gołuchowskiego. „Kurier Lwowski“ donosi z Husiatyna, że mimo poszukiwań, rodzina zmarłego marszałka Gołuchowskiego nie odzyskała dotychczas żadnych zapisów na cele dobroczynne.

Wobec tego, jak słycać, rodzina postanowiła 10 część majątku pozostałego po zmarłym przeznaczyć na cele publiczne. Fundacja ta w sumie około mil. kor. będzie nosiła imię zmarłego marszałka.

Wiadomości zamiejscowe.

Z Wiednia donoszą: Czeladnik mularski nazwiskiem Józef Reitenauer, jadąc omnibusem samojazdowym na Rotenturm-strasse, wpadł nagle w szal i wyjąwszy z kieszeni rewolwer, zaczął strzelać, najpierw do pasażerów, a następnie z drugiego rewolweru do przechodniów ulicznych i policyantów, nikogo jednak nie raniwszy. Natomiast ostatnim strzałem sam sobie życie odebrał.

W kieszeni samobójcy znaleziono 600 kor. w gotowości.

Trzęsienie ziemi na Sycylii.

(Tel. „Rozwoju“).

Rzym 10 maja.

Na szczęście nie sprawdzają się obawy, że katastrofa trzęsienia ziemi, która w dniu 8-ym maja nawiedziła Catanę na Sycylii, dorównywa rozmiarom strasznego trzęsienia, jakie w roku 1909 zniszczyło Messynę.

Najbardziej ucierpiały miasteczka Bon, Giardo i Linera, które leżą w gruzach. Uległy również częściowo zniszczeniu miejscowości: Santa Venerina, Santa Maria Pammalals, Guardia, Santa Maria Vergino, Cossentici i Pennisi oraz miasto obwodowe Acireale.

Zrujnowane miasta i miasteczka przedstawiają obraz niedającego się opisać spustoszenia. W miastach nie można rozpoznać nawet ulic, gdyż tworzą one prawie jednolite olbrzymie zwaliska kamieni. W wielu miasteczkach ani jeden dostojnie dom nie ocalał.

Ofiarami katastrofy padły przeważnie kobiety i dzieci, gdyż mężczyźni pracowali w czasie katastrofy w polach.

W więzieniach i szpitalach rogiwały się straszne sceny.

Całe zniszczenie było dziełem dwóch zaledwie sekund, to też prawie nikt z pozostających w domu nie uratował się.

Ludzie, którzy zdołali zbiedz, opowiadają, że ziemia tańczyła pod nogami, jak morze podczas burzy.

Władze włoskie energicznie zajęły się ratunkiem i pomocą. Wysłano na miejsce klęski wiele odzieży i zapasów żywnościowych.

Wysłano także 6,000 namiotów wojskowych, które mają stanowić tymczasowe schronienie dla poszkodowanych.

Rzym 11 maja (wł.). Dotychczas wydobyto na terenie objętym trzęsieniem ziemi z pod gruzów 120 trupów. Straty materialne nie dadzą się wprost obliczyć.

Roboty ratownicze prowadzą się bardzo powoli i z największym trudem. Tu i owdzie słycać jeszcze z pod gruzów jęki rannych.

Drogą składek publicznych zebrano dotychczas około 400,000 lirów. Król ofiarował 100,000 Papier 45,000 i minister spraw zagranicznych 35,000 lirów.

Rzym 11 maja (wł.). Wczoraj około 10-ej wieczorem miało miejsce u podnóża Etny nowe

silne wstrząśnienie ziemi, któremu towarzyszyły grzmot podziemny i wycie. Ludność w panice wyległa na pola. Zachodzi obawa nowego silnego trzęsienia.

Wojna w Ameryce.

(Tel. „Rozwoju“).

Waszyngton, 11 maja.

Na terenie wojny. — Dostawa broni. — Dobra egzekucja. — Akcja Austrii. — Nadzwyczajne wydatki.

Na terenie wojny, według doniesień pism tutejszych, panuje spokój. Cała akcja Stanów Zjednoczonych polega na tem, aby uniemożliwić Huercie dostawę broni.

I tak rząd amerykański zamierza zorganizować lotną eskadrę, złożoną z szybkich krążowników, której zadaniem będzie nieustanne polowanie na wybrzeżach meksykańskich, na broń dostarczaną Huercie.

Z Vera Cruz donoszą: Generał Maas kazał rozstrzelać 19 zbuntowanych żołnierzy, wypuszczonych swego czasu z więzienia, pod warunkiem, że walczyć będą przeciw wojskom amerykańskim. Uwolnieni jednak kryminaliści, korzystając z wolności i broni, zaczęli napowrót uprawiać rzemiosło bandyckie.

Wiedeń, 11 maja (wł.). Rząd austriacki postanowił wysłać na wody meksykańskie 2 statki wojenne celem ochrony życia i mienia poddanych austriackich.

Nowy Jork, 11 maja (wł.). Przedłożono kongresowi budżet dodatkowy, obejmujący etat na nadzwyczajne wydatki w związku z wyprawą przeciwko Huercie w sumie 2,701,327 dolarów.

TELEGRAMY.

Nareszcie...

BERLIN, 10-go maja (wł.). Były redaktor „Dziennika Berlińskiego“ Franciszek Krysiak zapowiada wydanie w czerwcu książki p. t. „Z za kulis hakatystów“.

Kara za obrazę.

POZNAN, 10 maja (wł.). Odpowiedzialny redaktor „Kuryera Poznańskiego“, p. Stanisław Jaworski, skazany został sądowo na 600 marek kary za obrazę Gabriela Rittersa w głosnej sprawie przefrymarczenia majątku Włókno.

Chłody.

PARYŻ, 10 maja (wł.). Z wielu miejscowości w Francji donoszą o nagłych i silnych chłodach, połączonych z przymrozkami i śniegiem. Nagłe to ochłodzenie temperatury spowodowało znaczne szkody w polach, a zwłaszcza w ogrodach owocowych i warzywnych.

Olbrzymia kradzież.

PARYŻ, 10 maja (wł.). Poczta paryską okradziono na 500,000 franków tym sposobem, że do worków pocztowych, nadesłanych do Paryża, podłożono około 2,000 sfalszowanych przekazów pocztowych na rozmaite sumy, które natychmiast zostały podniesione.

Jakim sposobem zdołano do zamkniętych worków podłożyć tak znaczną liczbę sfalszowanych przekazów, dotychczas nie wykryto, jednakże nie ulega wątpliwości, że w sprawie tej udział brać musiała cała zorganizowana banda oszustów, obznajmionych dobrze z manipulacją pocztową.

„Biały wilk“.

LONDYN, 10 maja (wł.). Z Szanghaju donoszą: Chińskie wojska rządowe pod Chao-Ti i Siang-Fu rozbiły doszczętnie oddziały powstańcze „Białego wilka“, przyczem poledz miało około 1,500 powstańców.

Z ostatniej chwili.

Misja turecka.

Liwadya, 11 maja (wł.). Wczoraj przybyła tu deputacja turecka i powitana została przez władze miejscowe.

Poprawa trwa.

Wiedeń, 11 maja (wł.). Stan zdrowia cesarza, po krótkim pogorszeniu się, jest znów zadawalniający.

Wczoraj cesarz przyjmował już audyencye.

Strasza zbrodnia epirotów.

Rzym, 11 maja (wł.). Trybuna potwierdza wiadomość o ukrzyżowaniu 250 albańczyków, przeważnie kobiet i dzieci albańskich przez epirotów.

Ofiary spędzono do cerkwi w Chormozie i tam dokonano barbarzyńskiego aktu.

Wiadomość o tym fakcie lotem błyskawicy rozeszła się po całej Albanii i oburzyła do głębi wszystkich albańczyków, którzy obecnie zapisują się masami pod sztandary księcia Wieda, aby ukarać barbarzyństwo epirotów. Albańczycy oświadczają, że obecnie nie zgodzą się na żadne koncesye dla epirotów, chociażby nawet rząd poczynił na ich rzecz jakie ustępstwa.

Hrabia szpiegiem.

Leoben, 11 maja (wł.). Aresztowany został tu pod zarzutem szpiegostwa na rzecz ościennego państwa hr. Tekely, przedstawiciela jednego z najpoważniejszych rodów arystokratycznych.

Spalenie flagi.

Wiedeń, 11 maja (wł.). „N. F. Presse“ potwierdza wiadomość o spaleniu w Wenecji podczas ostatnich demonstracji antiaustriackich flagi austriackiej. Dziennik powołuje się na doniesienie pisma włoskiego „Adriatico“.

Francuzi w Marokko.

Paryż, 11 maja (wł.). Wojska francuskie w Maroku zajęły po krwawej walce Tasa. Wbrew pierwotnym, urzędowym wiadomościom wojsko francuskie wyparło wprawdzie krajowców z obozu, lecz następnie zostało znów zaatakowane i wyparte z zajętych pozycji.

(Telefonem z Warszawy).

Loterya. Dziś, jako w 2 dniu ciągnięcia 4-ej klasy 202-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

Rb. 5,000 № 17769.

Rb. 2,000 № 14299.

Rb. 1,000 № 4828, 9049, 17270.

Rb. 600 № 16528.

Rb. 300 № 323, 7878, 10044, 10192, 10424, 12185, 13816, 20552.

Rb. 90 № 256, 897, 942, 2274, 2581, 2693, 2784, 3467, 3987, 4458, 5165, 7158, 7508, 8331, 8952, 9867, 11676, 12625, 12852, 12895, 16089, 16671, 17027, 17094, 19900, 20384, 20469, 20871, 23002, 23319, 23484.

Szanownym naszym prenumeratom zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty na kwartał bieżący i u regulowaniu zaległej opłaty.

O F I A R Y.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi. Zmiast kwiatów w dniu imienin przelożonego, dzieci z fabryki „Allart, Rousseau i S-ka“ składają 5 rb. 14 kop.

Na szpital w Kochanówce.

N. W. 50 kop.

